Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 14. junija 2016*

„Pritožba — Poslanec Evropskega parlamenta — Nadomestilo za parlamentarno pomoč — Vračilo neupravičeno izplačanih zneskov — Izterjava — Izvedbeni ukrepi za statut poslancev Parlamenta — Spoštovanje pravice do obrambe — Načelo nepristranskosti — Zastaranje — Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 — Členi od 78 do 81 — Delegirana Uredba (EU) št. 1268/2012 — Členi 81, 82 in 93 — Načelo varstva legitimnih pričakovanj — Razumni rok“

V zadevi C-566/14 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložene 6. decembra 2014,

Jean-Charles Marchiani, stanujoč v Toulonu (Francija), ki ga zastopa C.-S. Marchiani, odvetnik,

pritožnik,

druga stranka v postopku je

Evropski parlament, ki ga zastopata G. Corstens in S. Seyr, agenta, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožena stranka na prvi stopnji,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik, A. Tizzano, podpredsednik, R. Silva de Lapuerta, predsednica senata, M. Ilešič (poročevalec), J. L. da Cruz Vilaça, A. Arabadžiev, predsedniki senatov, C. Toader, predsednica senata, D. Šváby in F. Biltgen, predsednika senatov, J.-C. Bonichot, M. Safjan, E. Jarašiūnas, C. G. Fernlund, C. Vajda in S. Rodin, sodniki,

generalni pravobranilec: M. Wathelet,

sodna tajnica: V. Giacobbo-Peyronnel, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 8. decembra 2015,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 19. januarja 2016

izreka naslednjo

* Jezik postopka: francoščina.

Sodbo

1 Jean-Charles Marchiani s pritožbo predlaga razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 10. oktobra 2014, Marchiani/Parlament (T-479/13, neobjavljena, v nadaljevanju: izpodbijana sodba, EU:T:2014:866), s katero je to sodišče zavrnilo njegovo tožbo za razglasitev ničnosti sklepa generalnega sekretarja Evropskega parlamenta z dne 4. julija 2013 o izterjavi zneska 107.694,72 EUR (v nadaljevanju: sporni sklep) od pritožnika in s tem povezanega opomina št. 2013-807 z dne 5. julija 2013 (v nadaljevanju: sporni opomin).

Pravni okvir

Pravo Unije

Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012

2 Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, str. 1, in popravek v UL 2015, L 188, str. 55) v členu 78, naslovljenem „Ugotovitev terjatev“, določa:

„1. Ugotovitev terjatev je dejanje, s katerim odgovorni odredbodajalec na podlagi prenosa ali nadaljnjega prenosa pooblastil:

(a) preveri, da dolg obstaja;

(b) določi ali preveri nedvoumnost in znesek dolga;

(c) preveri pogoje, pod katerimi dolg zapade v plačilo.

2. Lastna sredstva, dana na voljo Komisiji, in vsaka zapadla terjatev v fiksnem znesku, ki se potrdi kot nedvoumna, se ugotovijo z nalogom za izterjavo računovodji, ki mu sledi opomin dolžniku, oba pa pripravi odgovorni odredbodajalec.

3. Nepravilno plačani zneski se izterjajo.

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 210 v zvezi s podrobnimi pravili o ugotovitvi terjatev, vključno s postopkom in dokazili, ter o zamudnih obrestih.“

3 Člen 79 te uredbe, naslovljen „Odobritev izterjatve“, v odstavku 1 določa:

„Odobritev izterjave je dejanje, s katerim odgovorni odredbodajalec z izdajo naloga za izterjavo da navodilo računovodji, da izterja terjatev, ki jo je ugotovil ta odgovorni odredbodajalec.“

4 Člen 80 navedene uredbe, naslovljen „Pravila o izterjavi“, v odstavku 1 določa:

„Računovodja ukrepa na podlagi naloga za izterjavo terjatev, ki jih je pravilno ugotovil odgovorni odredbodajalec. Odredbodajalec pri tem ravna s potrebno skrbnostjo za zagotovitev, da Unija prejme svoje prihodke in da so pravice Unije varovane.

Računovodja izterja zneske s pobotom z enakimi zahtevki, kot jih ima Unija do dolžnika, ki ima sam zahtevek do Unije. Takšni zahtevki so nedvoumni, v fiksnem znesku in zapadli.“

5 Člen 81 Uredbe št. 966/2012, naslovljen „Zastaralni rok“, določa:

„1. Brez poseganja v določbe posebnih predpisov in uporabo [Sklepa Sveta 2007/436/ES, Euratom z dne 7. junija 2007 o sistemu virov lastnih sredstev Evropskih skupnosti (UL L 163, str. 17)] velja za upravičenosti [terjatve] Unije do tretjih oseb in upravičenosti [terjatve] tretjih oseb do Unije zastaralni rok pet let.

2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 210 v zvezi s podrobnimi pravili o zastaralnem roku.“

6 Besedilo člena 81(1) Uredbe št. 966/2012 je podobno besedilu člena 73a Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 z dne 25. junija 2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 4, str. 74), kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 1995/2006 z dne 13. decembra 2006 (UL L 390, str. 1).

Delegirana uredba (EU) št. 1268/2012

7 Člen 81 Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 1268/2012 z dne 29. oktobra 2012 o pravilih uporabe Uredbe št. 966/2012 (UL L 362, str. 1) določa:

„Da se terjatev lahko ugotovi, odgovorni odredbodajalec zagotovi [preveri]:

(a) da je terjatev nedvoumna, kar pomeni, da ni z ničimer pogojena;

(b) da je terjatev v fiksnem znesku, natančno izražena v denarju;

(c) da je terjatev zapadla in da zanjo ni določen noben plačilni rok;

(d) da so podatki o dolžniku točni;

(e) da je znesek, ki ga je treba izterjati, knjižen na pravilno proračunsko postavko;

(f) da so dokazila pravilna in

(g) da je upoštevano načelo dobrega finančnega poslovodenja, zlasti glede meril iz točke (a) člena 91(1).“

8 Člen 82(1) in (2) te delegirane uredbe določa:

„1. Ugotovitev terjatve temelji na dokazilih, ki potrjujejo upravičenost Unije.

2. Pred ugotovitvijo terjatve odgovorni odredbodajalec osebno preveri dokazila ali na svojo odgovornost potrdi, da so bila dokazila preverjena.“

9 Člen 93 navedene delegirane uredbe, naslovljen „Pravila za zastaralne roke“, določa:

„1. Zastaralni rok za upravičenosti [terjatve] Unije do tretjih oseb začne teči po izteku roka, ki se je dolžniku sporočil v opominu, kot je določeno v členu 80(3)(b).

Zastaralni rok za upravičenosti [terjatve] tretjih oseb do Unije začne teči na dan, na katerega je treba izplačati upravičenost tretje osebe v skladu z ustrezno pravno obveznostjo.

[…]

6. Upravičenosti [terjatve] se ne izterjajo po izteku zastaralnega roka, kot je določen v odstavkih 1 do 5.“

10 Besedilo člena 93(1) Delegirane uredbe št. 1268/2012 ustreza besedilu člena 85b(1) Uredbe Komisije (ES, Euratom) št. 2342/2002 z dne 23. decembra 2002 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe št. 1605/2002 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 4, str. 145), kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (ES, Euratom) št. 478/2007 z dne 23. aprila 2007 o spremembi Uredbe (ES, Euratom) št. 2342/2002 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe št. 1605/2002 (UL L 111, str. 13).

Pravilnik o povračilu in nadomestilu stroškov poslancem Evropskega parlamenta

11 Člen 27(3) Pravilnika o povračilu in nadomestilu stroškov poslancem Evropskega parlamenta (v nadaljevanju: Pravilnik PNSP) je v različici, ki je veljala do 14. julija 2009, določal:

„Če je generalni sekretar po posvetovanju s kvestorji prepričan, da so poslanci Evropskega parlamenta iz naslova nadomestil, predvidenih v tem pravilniku, neupravičeno prejeli plačila, izda navodila, da se od zadevnega poslanca zahteva povračilo teh zneskov.“

12 Sklep predsedstva Evropskega parlamenta z dne 19. maja in 9. julija 2008 o izvedbenih ukrepih v zvezi s Statutom poslancev Evropskega parlamenta (UL 2009, C 159, str. 1) v različici, ki je veljala po 21. oktobru 2010 (UL 2010, C 283, str. 9) (v nadaljevanju: Izvedbeni ukrepi), v členu 68, naslovljenem „Vračilo neupravičeno izplačanih zneskov“, določa:

„1. Vsi neupravičeno izplačani zneski v skladu s temi izvedbenimi ukrepi se povrnejo. Navodila za izterjavo teh vsot od poslanca, ki ga to zadeva, da generalni sekretar.

2. Vse odločitve glede izterjave se sprejmejo ob upoštevanju dejanskega izvrševanja poslančevega mandata in nemotenega delovanja Parlamenta, pri čemer poslanca pred sprejetjem omenjene odločitve zasliši generalni sekretar.

3. Ta člen se prav tako uporablja za nekdanje poslance in posrednike [tretje osebe].“

13 Naslov III navedenih izvedbenih ukrepov, „Splošne in končne določbe“, vsebuje poglavje IV, ki se nanaša na „Končne določbe“. V tem poglavju IV člen 72, naslovljen „Pritožbe“, določa:

„1. Če poslanec meni, da je pristojna služba nepravilno uporabila te izvedbene ukrepe, se lahko pisno obrne na generalnega sekretarja.

V odločitvi generalnega sekretarja o pritožbi so navedeni razlogi, na katerih odločitev temelji.

2. Poslanec, ki se ne strinja z odločitvijo generalnega sekretarja, lahko v dveh mesecih po obvestilu o odločitvi generalnega sekretarja zahteva, da se zadeva naslovi na kvestorje, ki se pred odločitvijo posvetujejo z generalnim sekretarjem.

3. Če se katera od strank v pritožbenem postopku ne strinja z odločitvijo kvestorjev, lahko v dveh mesecih po obvestilu o tej odločitvi zahteva, da se zadeva naslovi na predsedstvo, ki sprejme končno odločitev.

4. Ta člen velja tudi za pravne naslednike poslancev ter nekdanje poslance in njihove pravne naslednike.“

14 Člen 74 Izvedbenih ukrepov določa:

„Ob upoštevanju prehodnih določb iz naslova IV pravilnik [PNSP] preneha veljati na dan začetka veljavnosti statuta.“

Dejansko stanje

15 J.-C. Marchiani je bil poslanec Parlamenta od 20. julija 1999 do 19. junija 2004. Med letoma 2001 in 2004 je uporabljal storitve parlamentarnih pomočnikov ge. T. in g. T. ter med letoma 2002 in 2004 storitve ge. B. Preiskovalni sodnik pri Tribunal de grande instance de Paris (okrožno sodišče v Parizu, Francija) je 30. septembra 2004 obvestil predsednika Parlamenta, da bi bile lahko funkcije, ki sta jih med letoma 2001 in 2004 opravljala ga. T. in g. T., brez resnične povezave s funkcijami parlamentarnega pomočnika.

16 Generalni sekretar Parlamenta (v nadaljevanju: generalni sekretar) je po končanem kontradiktornem postopku in posvetovanju s kvestorji, opravljenem 14. januarja 2009, s sklepom z dne 4. marca 2009 ugotovil, da je bil pritožniku v okviru člena 14 Pravilnika PNSP neupravičeno izplačan znesek 148.160,27 EUR, in je odredbodajalcu Parlamenta predlagal, naj sprejme potrebne ukrepe za izterjavo tega zneska.

17 Odredbodajalec Parlamenta je istega dne na pritožnika naslovil opomin, s katerim je zahteval vračilo 148.160,27 EUR.

18 Evropski urad za boj proti goljufijam (v nadaljevanju: OLAF) je 14. avgusta 2009, potem ko mu je generalni sekretar 21. oktobra 2008 poslal spis v zvezi z zadevnimi nepravilnostmi, Parlament in pritožnika obvestil o začetku preiskave.

19 OLAF je 14. oktobra 2011, potem ko je opravil preiskavo v zvezi s pritožnikom in ga 6. julija 2011 zaslišal, Parlamentu poslal prepis svojega končnega poročila o preiskavi (v nadaljevanju: poročilo OLAF). V njem je bilo ugotovljeno, da je pritožnik neupravičeno prejemal nadomestila za funkcije, ki so jih opravljali ga. T., g. T. in ga. B., in Parlamentu priporočeno, naj sprejme potrebne ukrepe za izterjavo dolgovanih zneskov. OLAF je 25. oktobra 2011 pritožnika obvestil o koncu preiskave.

20 Generalni sekretar je 28. maja 2013 na podlagi poročila OLAF pritožnika v skladu s členom 27(3) pravilnika PNSP obvestil, da namerava izterjati vse zneske, ki jih je Parlament plačal v zvezi z go. T., g. T. in go. B., in ga pozval, naj predloži pripombe v zvezi s tem.

21 Generalni sekretar je 25. junija 2013 zaslišal pritožnika. Pritožnik je 27. junija 2013 generalnemu sekretarju poslal zapisnik zaslišanja. Generalni sekretar se je 2. julija 2013 posvetoval s kvestorji.

22 Generalni sekretar je s spornim sklepom ugotovil, da je bila v sklepu z dne 4. marca 2009 sicer določena izterjava zneska 148.160,27 EUR, vendar je bil pritožniku neupravičeno izplačan še znesek 107.694,72 EUR, zato je odredbodajalcu Parlamenta predlagal, naj sprejme potrebne ukrepe za izterjavo tega zneska. Generalni sekretar je v bistvu menil, da pritožnik ni predložil elementov, na podlagi katerih bi bilo mogoče dokazati, da so ga. T., g. T. in ga. B. opravljali delo parlamentarnih pomočnikov.

23 Ker je bilo ugotovljeno, da zneski, plačani iz naslova nadomestila za parlamentarno pomoč, znašajo skupaj 255.854,99 EUR, katerih del je bil predmet sklepa z dne 4. marca 2009, je bilo v spornem sklepu navedeno, da znesek 107.694,72 EUR ni v skladu s Pravilnikom PNSP in da ga je treba izterjati. Odredbodajalec Parlamenta je 5. julija 2013 izdal sporni opomin, s katerim je odredil izterjavo zneska 107.694,72 EUR do 31. avgusta 2013.

Postopek pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

24 Pritožnik je 3. septembra 2013 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložil tožbo, s katero je predlagal, naj se sporni sklep in sporni opomin razglasita za nična.

25 Pritožnik je v utemeljitev tožbe navedel pet razlogov, od katerih se je prvi nanašal na kršitev postopka, določenega z Izvedbenimi ukrepi, ter načel kontradiktornosti in spoštovanja pravice do obrambe, drugi na napačno uporabo Pravilnika PNSP, tretji na napačno presojo dokazil, četrti na pomanjkanje nepristranskosti generalnega sekretarja, peti pa na zastaranje zneskov, katerih izterjava se zahteva. Ker je pritožnik menil, da sta zadevna zneska zastarala in da podpisnik spornega opomina ni utemeljil svojega statusa odredbodajalca, je Splošnemu sodišču predlagal tudi, naj ta opomin razglasi za ničen.

26 Splošno sodišče je z izpodbijano sodbo tožbo pritožnika vsebinsko zavrnilo, ne da bi odločilo o ugovorih nedopustnosti, ki jih je podal Parlament.

Predlogi strank v pritožbenem postopku

27 J.-C. Marchiani Sodišču predlaga, naj izpodbijano sodbo razveljavi.

28 Parlament Sodišču predlaga, naj:

— pritožbo zavrne in

— pritožniku naloži plačilo stroškov.

Pritožba

29 Pritožnik v utemeljitev pritožbe navaja pet razlogov.

30 Parlament primarno meni, da pritožba v celoti ni dopustna. Parlament podredno trdi, da je treba razloge, ki so navedeni v utemeljitev pritožbe, delno zavreči kot nedopustne in delno zavrniti kot neutemeljene.

Dopustnost pritožbe kot celote

31 Parlament trdi, da pritožba v celoti ni dopustna, ker pritožnik v bistvu zgolj ponavlja razloge in trditve, ki jih je navedel že pred Splošnim sodiščem, ne da bi podal trditve, ki bi se posebej nanašale na razlogovanje Splošnega sodišča v izpodbijani sodbi.

32 Vendar je treba glede tega ugotoviti, da so trditve Parlamenta oblikovane splošno in nikakor podprte z natančno analizo trditev, ki jih podaja pritožnik v okviru pritožbe.

33 V teh okoliščinah je treba ugovor nedopustnosti v delu, v katerem se nanaša na pritožbo kot celoto, zavrniti.

34 Vendar pa ugotovitev iz prejšnje točke nikakor ne prejudicira preizkusa dopustnosti nekaterih pritožbenih razlogov, obravnavanih ločeno (glej v tem smislu sodbo z dne 11. julija 2013, Francija/Komisija, C-601/11 P, EU:C:2013:465, točke 70, 71 in 73).

Prvi pritožbeni razlog

Trditve strank

35 Pritožnik s prvim razlogom, ki ima šest delov, v bistvu trdi, da je Splošno sodišče pri uporabi Izvedbenih ukrepov napačno uporabilo pravo, da je v izpodbijani sodbi podalo protislovno obrazložitev in da je kršilo načelo spoštovanja pravice do obrambe.

36 Parlament odgovarja, da prvi, peti in šesti del prvega pritožbenega razloga niso dopustni, ker s tem deli pritožnik zgolj ponavlja trditve, ki jih je podal pred Splošnim sodiščem, ne da bi posebej grajal obrazložitev Splošnega sodišča v izpodbijani sodbi. V preostalem naj bi bil ta pritožbeni razlog delno brezpredmeten, delno pa naj ne bi bil utemeljen.

Presoja Sodišča

37 V zvezi z nedopustnostjo prvega, petega in šestega dela prvega pritožbenega razloga, ki jo zatrjuje Parlament, je treba opozoriti, da če stranka izpodbija način, kako je Splošno sodišče razlagalo ali uporabilo pravo Unije, se o pravnih vprašanjih, ki so bila obravnavana v postopku na prvi stopnji, lahko ponovno razpravlja v pritožbenem postopku. Če namreč stranka svoje pritožbe ne bi mogla tako utemeljiti z razlogi in trditvami, ki jih je navajala že pred Splošnim sodiščem, bi pritožbeni postopek deloma izgubil pomen (glej zlasti sodbo z dne 21. septembra 2010, Švedska in drugi/API in Komisija, C-514/07 P, C-528/07 P in C-532/07 P, EU:C:2010:541, točka 116).

38 V obravnavani zadevi nekateri deli utemeljitve, ki jo podaja pritožnik v okviru prvega pritožbenega razloga, res niso najbolj natančni, vendar je iz pritožbe jasno razvidno, da se s trditvami, ki so podane v okviru prvega, petega in šestega dela tega pritožbenega razloga, želi dokazati, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo pri uporabi Izvedbenih ukrepov in kršilo pravico pritožnika do obrambe. Ti deli so zato dopustni.

39 Pritožnik s prvim delom prvega pritožbenega razloga trdi, da je Splošno sodišče ravnalo v nasprotju z jasnim besedilom člena 68(3) Izvedbenih ukrepov, v katerem je pojasnjeno, da se ta določba uporablja tudi za nekdanje poslance in za tretje osebe, in sicer s tem, da je razsodilo, da se ti izvedbeni ukrepi niso uporabljali za postopek izterjave proti pritožniku, čeprav ni sporno, da je nekdanji poslanec.

40 Glede tega iz člena 68(1) Izvedbenih ukrepov izhaja, da se „[v]si neupravičeno izplačani zneski v skladu s temi izvedbenimi ukrepi […] povrnejo“. V tem odstavku je tako natančneje določeno stvarno področje uporabe navedenega člena 68, tako da je omejeno na izterjavo zneskov, ki so bili izplačani v skladu s temi izvedbenimi ukrepi. Ni pa sporno, da so bili zneski, ki so predmet obravnavane zadeve, pritožniku izplačani na podlagi Pravilnika PNSP in ne na podlagi Izvedbenih ukrepov, ki so začeli veljati po spornih izplačilih. Zato Splošno sodišče s tem, da je v točkah 27 in 28 izpodbijane sodbe izključilo uporabo člena 68 Izvedbenih ukrepov v obravnavani zadevi, ni napačno uporabilo prava, pri čemer glede tega ni pomembno, da se ta določba nanaša na nekdanje poslance.

41 Poleg tega je treba navesti, da je v skladu s členom 72(1), (3) in (4) Izvedbenih ukrepov cilj te določbe uvesti pritožbeni postopek, ki generalnemu sekretarju omogoča obravnavo ugovorov poslancev in nekdanjih poslancev ter njihovih pravnih naslednikov v zvezi s pravilno uporabo navedenih ukrepov v njihovem primeru. Ker pa je Splošno sodišče pravilno razsodilo, da postopek vračila neupravičeno izplačanih zneskov, voden proti pritožniku, ni temeljil na členu 68 Izvedbenih ukrepov, je treba šteti, da kakršnega koli ugovora pritožnika v zvezi s potekom tega postopka ni mogoče obravnavati kot pritožbo v smislu tega člena 72.

42 Zato Splošno sodišče s tem, da je v točkah 27, 28 in 31 izpodbijane sodbe izključilo uporabo Izvedbenih ukrepov za postopek izterjave terjatev, ki je predmet obravnavane zadeve, ni napačno uporabilo prava.

43 V teh okoliščinah je treba zavrniti tudi peti del tega pritožbenega razloga, v skladu s katerim naj bi Splošno sodišče s tem, da je razsodilo, da je bilo sporni sklep mogoče sprejeti na podlagi členov od 78 do 80 Uredbe št. 966/2012, napačno uporabilo pravo, ker naj bi se morali za postopek vračila neupravičeno izplačanih zneskov, voden proti nekdanjemu poslancu, uporabiti zgolj Izvedbeni ukrepi.

44 Zgolj okoliščina, da členi od 78 do 80 Uredbe št. 966/2012 ne vsebujejo podrobnih pravil, ki bi se posebej nanašala na postopek izterjave terjatev od evropskih poslancev, ampak se ti členi nanašajo na ugotavljanje terjatev Unije in na odobritev izterjave, namreč še ne pomeni, kot je to navedlo Splošno sodišče v točki 31 izpodbijane sodbe, da se uporabijo Izvedbeni ukrepi ne glede na njihov stvarni obseg.

45 Prvi in peti del prvega pritožbenega razloga je zato treba zavrniti.

46 V zvezi z drugim in četrtim delom prvega pritožbenega razloga, ki se nanašata na domnevno protislovnost obrazložitve izpodbijane sodbe glede uporabe člena 68 Izvedbenih ukrepov in Pravilnika PNSP v obravnavani zadevi, je treba ugotoviti, da temeljita na napačnem razumevanju izpodbijane sodbe.

47 Na prvem mestu, Splošno sodišče je namreč potem, ko je v točkah 27 in 28 izpodbijane sodbe ugotovilo, da se Izvedbeni ukrepi ne uporabijo za postopek proti pritožniku, v točki 29 navedene sodbe jasno navedlo, da bo trditve pritožnika v zvezi z napačno uporabo členov 68 in 72 Izvedbenih ukrepov preizkusilo „neodvisno od vprašanja, ali je bilo treba vračilo neupravičeno izplačanih zneskov izvesti na podlagi Izvedbenih ukrepov“ in „ob predpostavki, da se uporabljajo Izvedbeni ukrepi“. Zato Splošno sodišče v izpodbijani sodbi ni podalo protislovne obrazložitve, kar zadeva uporabo navedenega člena 68 v obravnavani zadevi, ker je kršitev Izvedbenih pravil preizkusilo zaradi celovitosti.

48 Na drugem mestu, iz izpodbijane sodbe je razvidno, da je Splošno sodišče v njeni točki 27 ugotovilo, da je bilo izplačilo zadevnih zneskov med letoma 2001 in 2004 sicer izvedeno na podlagi Pravilnika PNSP, vendar da je bil ta pravilnik, kot je Splošno sodišče navedlo v točki 30 navedene sodbe, razveljavljen z dnem začetka veljavnosti Sklepa Evropskega parlamenta 2005/684/ES, Euratom z dne 28. septembra 2005 o sprejetju statuta poslancev Evropskega parlamenta (UL L 262, str. 1). V teh okoliščinah je Splošno sodišče v točki 31 izpodbijane sodbe pravilno ugotovilo, ne da bi bila njegova sodba glede tega kakor koli protislovna, da postopek izterjave neupravičeno izplačanih zneskov, v okviru katerega je bil leta 2013 sprejet sporni sklep, ne more temeljiti na Pravilniku PNSP.

49 Poleg tega, ker je Splošno sodišče, kot izhaja iz točk od 40 do 44 te sodbe, pravilno ugotovilo, da se Izvedbena pravila ne uporabijo v obravnavani zadevi, je treba prav tako ugotoviti, da se s tretjim in četrtim delom prvega od razlogov, ki jih navaja pritožnik, kolikor se nanašata na napačno razlago razmerja med členoma 68 in 72 navedenih izvedbenih ukrepov in na izkrivljanje vsebine dopisa z dne 27. junija 2013, ki bi ga bilo treba v skladu z navedbami pritožnika obravnavati kot pritožbo v smislu navedenega člena 72, graja obrazložitev, ki je bila v izpodbijani sodbi podana zaradi celovitosti, in da se na podlagi ustaljene sodne prakse Sodišča zaradi njiju navedena sodba ne more razveljaviti (glej sodbi z dne 21. decembra 2011, Francija/People’s Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, točka 79, in z dne 13. februarja 2014, Madžarska/Komisija, C-31/13 P, EU:C:2014:70, točka 82).

50 Glede na navedeno je treba drugi, tretji in četrti del prvega pritožbenega razloga zavrniti.

51 Nazadnje, v zvezi s šestim delom tega pritožbenega razloga, ki se nanaša na to, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo pri presoji domnevne kršitve pravice pritožnika do obrambe s strani Parlamenta, je treba opozoriti, da je načelo spoštovanja pravice do obrambe v vseh postopkih, ki so uvedeni proti neki osebi in ki se lahko končajo s sprejetjem akta, ki posega v njen položaj, splošno načelo prava Unije, ki ga je treba uporabiti tudi če ni posebne ureditve v zvezi s tem. To načelo zahteva, da morajo imeti naslovniki odločb, ki občutno posegajo v njihove interese, možnost učinkovito izraziti svoja stališča v zvezi z elementi, ki so uporabljeni zoper njih za utemeljitev teh odločb (glej v tem smislu sodbe z dne 12. februarja 1992, Nizozemska in drugi/Komisija, C-48/90 in C-66/90, EU:C:1992:63, točki 44 in 45; z dne 24. oktobra 1996, Komisija/Lisrestal in drugi, C-32/95 P, EU:C:1996:402, točka 30, in z dne 9. junija 2005, Španija/Komisija, C-287/02, EU:C:2005:368, točka 37).

52 Pritožnik pa s tem delom Splošnemu sodišču očita, da je v točki 37 izpodbijane sodbe napačno štelo, da to, da njegov dopis z dne 27. junija 2013 ni bil posredovan kvestorjem, ni poseglo v njegovo pravico do obrambe, ker so kvestorji izdali mnenje, ne da bi se seznanili z njegovim stališčem.

53 Glede tega iz točk od 32 do 39 izpodbijane sodbe izhaja, da je Splošno sodišče preizkusilo, ali je bila – ob tem, da v Uredbi št. 966/2012 ni določen poseben postopek za vračilo neupravičeno izplačanih zneskov – v postopku, ki se je končal s sprejetjem spornega sklepa, spoštovana pravica pritožnika do obrambe. Splošno sodišče je v točki 33 izpodbijane sodbe ugotovilo, pri čemer pritožnik v pritožbi tega ne izpodbija, da je pred sprejetjem spornega sklepa „generalni sekretar, prvič, zaslišal pritožnika, in drugič, se posvetoval s kvestorji“.

54 Pritožnik prav tako ne zatrjuje izkrivljenosti presoje Splošnega sodišča iz točke 36 izpodbijane sodbe o dejstvih, v skladu s katero v nasprotju s tem, kar je zatrjeval pred Splošnim sodiščem, kvestorji v postopku, ki je pripeljal do sprejetja spornega sklepa, niso odločali, ampak so imeli v njem zgolj posvetovalno vlogo, saj njihovo mnenje generalnega sekretarja pri sprejetju tega sklepa ni zavezovalo.

55 Poleg tega, kot je Splošno sodišče ugotovilo v točki 37 izpodbijane sodbe, pri čemer pritožnik v pritožbi te presoje ne izpodbija, je Parlament sicer priznal, da dopis z dne 27. junija 2013 ni bil posredovan kvestorjem, vendar je ta dopis zgolj pritožnikov zapisnik njegovega zaslišanja pred generalnim sekretarjem. Ker pa ne obstaja kakšen drug dodaten element, ki bi dokazoval, zakaj so bile z neposredovanjem tega dopisa kvestorjem v okviru posvetovanja z njimi kršene zahteve, ki izhajajo iz spoštovanja pravice pritožnika do obrambe in na katere je bilo opozorjeno v točki 51 te sodbe, je treba ugotoviti, da je Splošno sodišče pravilno zavrnilo trditev pritožnika v zvezi s kršitvijo njegove pravice do obrambe. Zato je treba šesti del prvega pritožbenega razloga zavrniti.

56 Glede na zgoraj navedeno je treba prvi pritožbeni razlog v celoti zavrniti.

Drugi pritožbeni razlog

Trditve strank

57 Pritožnik z drugim pritožbenim razlogom trdi, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo s tem, da je v točki 54 izpodbijane sodbe ugotovilo, da dokazno breme v zvezi z uporabo nadomestila za parlamentarno pomoč v skladu s Pravilnikom PNSP v okviru postopka za vračilo teh nadomestil nosi pritožnik, ne pa Parlament. Splošno sodišče naj bi moralo priznati, da glede na okoliščini, prvič, da je pritožnik izpolnjeval pogoje iz tega pravilnika za dodelitev navedenega nadomestila, ko je zaprosil zanj, in drugič, da je bil sporni sklep sprejet več kot devet let po izteku mandata pritožnika, dokazno breme nosi Parlament.

58 Parlament trdi, da je ta pritožbeni razlog v delu, v katerem se nanaša na napačno uporabo Pravilnika PNSP v zvezi z dokaznim bremenom glede pravilne uporabe nadomestil za parlamentarno pomoč, brezpredmeten, ker zadeva obrazložitev, ki je v izpodbijani sodbi podana zaradi celovitosti. V delu, v katerem se nanaša na kršitev načela razumnega roka v zvezi s tem, kdo nosi breme za predložitev navedenega dokaza, po mnenju Parlamenta ni utemeljen.

Presoja Sodišča

59 Ugotoviti je treba, da drugi pritožbeni razlog v delu, v katerem se nanaša na to, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ko je v točki 54 izpodbijane sodbe razsodilo, da bi „[t]ožeča stranka […] morala predložiti elemente, s katerimi bi bilo mogoče izpodbiti navedbo v [spornem] sklepu, da ni predložila nobenega dokaza za to, da so zadevni parlamentarni pomočniki opravljali naloge parlamentarnih pomočnikov v smislu člena 14 Pravilnika PNSP“, zadeva obrazložitev, ki je bila v izpodbijani sodbi podana zaradi celovitosti. Iz te točke 54 namreč izhaja, da je bil očitek pritožnika v zvezi z dokaznim bremenom, ki naj bi ga nosil Parlament, pred Splošnim sodiščem prvič podan v repliki in da ga je Splošno sodišče zaradi tega razglasilo za nedopusten.

60 V tem delu je treba torej ta pritožbeni razlog v skladu s sodno prakso, na katero je bilo opozorjeno v točki 49 te sodbe, zavrniti kot brezpredmeten.

61 Poleg tega je treba v delu, v katerem pritožnik trdi tudi, da je Splošno sodišče napačno porazdelilo dokazno breme v korist Parlamenta, kar zadeva uporabo nadomestil za parlamentarno pomoč v skladu s Pravilnikom PNSP, kljub dolgemu obdobju, ki je preteklo med iztekom mandata poslanca in dnem sprejetja spornega sklepa, poudariti, da iz spisa postopka na prvi stopnji izhaja, da ta utemeljitev ni bila podana pred Splošnim sodiščem. Zato je ta trditev nova in jo je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča kot nedopustno zavreči (sodba z dne 8. marca 2016, Grčija/Komisija, C-431/14 P, EU:C:2016:145, točka 55 in navedena sodna praksa).

62 Drugi pritožbeni razlog je zato treba zavrniti.

Tretji pritožbeni razlog

Trditve strank

63 Pritožnik s tretjim pritožbenim razlogom Splošnemu sodišču očita, prvič, da je kršilo načelo kontradiktornosti, ker ni odločilo o kršitvi člena 6 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane 4. novembra 1950 v Rimu (v nadaljevanju: EKČP), čeprav bi moral Parlament kot institucija Unije spoštovati EKČP.

64 Drugič, pritožnik meni, da ima načelo nepristranskosti, kot izhaja iz člena 6 EKČP, širši obseg kot načelo dobrega upravljanja, na podlagi katerega se je Splošno sodišče v izpodbijani sodbi izreklo glede ustreznega razloga, ki je bil naveden v utemeljitev pri njem vložene tožbe. Splošno sodišče naj bi zato kršilo tudi načelo nepristranskosti.

65 Parlament primarno trdi, da je treba tretji pritožbeni razlog zavreči kot nedopusten, ker pritožnik zgolj ponavlja trditve, ki jih je navedel že pred Splošnim sodiščem. Poleg tega naj bi ta pritožbeni razlog temeljil na napačnem razumevanju izpodbijane sodbe, ker da je Splošno sodišče ustrezno obrazložilo zavrnitev tožbenega razloga, ki se je nanašal na domnevno nepristranskost generalnega sekretarja. Nikakor pa naj se člen 6 EKČP ne bi uporabljal za postopek pred generalnim sekretarjem.

Presoja Sodišča

66 Najprej je treba v zvezi s trditvijo Parlamenta, da je treba tretji pritožbeni razlog razglasiti za nedopusten, ob upoštevanju sodne prakse, na katero je bilo opozorjeno v točki 37 te sodbe poudariti, da če stranka izpodbija način, kako je Splošno sodišče razlagalo ali uporabilo pravo Unije, se pravna vprašanja, ki so bila preučena v postopku na prvi stopnji, lahko ponovno obravnavajo v pritožbenem postopku, sicer bi pritožbeni postopek deloma izgubil pomen. Ta trditev je zlasti upoštevna, kadar se Splošnemu sodišču očita, da napačno ni preizkusilo katerega od tožbenih razlogov pritožnika (glej sklep z dne 22. junija 2004, Meyer/Komisija, C-151/03 P, neobjavljen, EU:C:2004:381, točka 50).

67 Pritožnik pa s tretjim razlogom Splošnemu sodišču očita, da ni odločilo o njegovi trditvi, da naj bi bil v obravnavani zadevi kršen člen 6 EKČP. Tretji pritožbeni razlog je zato dopusten.

68 Glede tega je treba navesti, da pritožnik s trditvijo, da se Splošno sodišče ni izreklo glede očitka, ki se nanaša na člen 6 EKČP, Splošnemu sodišču dejansko očita, da v okviru preizkusa očitka v zvezi s kršitvijo načela nepristranskosti ni odločilo o njegovi trditvi, ki je bila prvič podana v repliki, da naj bi bilo to načelo priznano tudi v navedenem členu 6, ki da ga Parlament kot institucija Unije mora spoštovati.

69 V skladu z ustaljeno sodno prakso pa obveznost Splošnega sodišča, da obrazloži svoje odločbe, ne pomeni, da mora podrobno odgovoriti na vsako podano trditev (glej sodbo z dne 9. septembra 2008, FIAMM in drugi/Svet in Komisija, C-120/06 P in C-121/06 P, EU:C:2008:476, točka 91, in sklep z dne 29. oktobra 2009, Portela/Komisija, C-85/09 P, neobjavljen, EU:C:2009:685, točka 31). Obrazložitev Splošnega sodišča je torej lahko implicitna, če omogoča zadevnim osebam, da se seznanijo z razlogi za odločitev Splošnega sodišča, Sodišču pa, da razpolaga z dovolj elementi za izvedbo nadzora (glej zlasti sodbi z dne 22. maja 2008, Evonik Degussa/Komisija, C-266/06 P, EU:C:2008:295, točka 103, in z dne 8. marca 2016, Grčija/Komisija, C-431/14 P, EU:C:2016:145, točka 38).

70 Ob upoštevanju te sodne prakse je treba ugotoviti, da se Splošno sodišče v točkah od 63 do 68 izpodbijane sodbe sicer ni izrecno izreklo glede člena 6 EKČP, vendar iz obrazložitve Splošnega sodišča jasno izhaja, da se je opredelilo glede očitka v zvezi z načelom nepristranskosti, in sicer tako, da ga je zavrnilo z obrazložitvijo, ki omogoča pritožniku, da razume razloge za njegovo odločitev, Sodišču pa, da izvede nadzor. Glede tega je Splošno sodišče v točki 63 izpodbijane sodbe zlasti navedlo, da načelo dobrega upravljanja, ki se uporabi za vse institucije Unije, vsebuje obveznost vsake institucije, da nepristransko preuči vse elemente, ki so upoštevni za dano zadevo. Poleg tega je v točki 64 navedene sodbe navedlo, da mora generalni sekretar pred predsedstvom Parlamenta slovesno priseči, da bo svoje naloge opravljal nepristransko in vestno. Nato je v točkah od 65 do 68 navedene sodbe po podrobnem preizkusu razsodilo, da generalni sekretar pri sprejetju spornega sklepa ni ravnal v nasprotju s to zavezo. Splošno sodišče je tako v točkah od 63 do 68 izpodbijane sodbe odločilo o očitku pritožnika, ki se je nanašal na kršitev načela nepristranskosti.

71 Poleg tega – ne da bi se bilo treba izreči glede vprašanja, ali se člen 6 EKČP uporabi za upravni postopek v zvezi z vračilom neupravičeno izplačanih zneskov, ki ga vodi Parlament – je treba ugotoviti, da pritožnik v delu, v katerem zgolj trdi, da ima načelo nepristranskosti, kot izhaja iz te določbe, širši obseg kot v okviru načela dobrega upravljanja, ne podaja nobenega pravnega argumenta, s katerim bi bilo mogoče izpodbiti ugotovitve Splošnega sodišča v točkah od 63 do 68 izpodbijane sodbe.

72 Zato je treba to trditev na podlagi ustaljene sodne prakse Sodišča, v skladu s katero morajo biti v pritožbi natančno navedeni izpodbijani deli sodbe, katere razveljavitev se predlaga, in pravne trditve, ki ta predlog specifično utemeljujejo, zavreči kot nedopustno (sodbi z dne 11. aprila 2013, Mindo/Komisija, C-652/11 P, EU:C:2013:229, točka 21, in z dne 3. oktobra 2013, Inuit Tapiriit Kanatami in drugi/Parlament in Svet, C-583/11 P, EU:C:2013:625, točka 46).

73 Tretji razlog, s katerim pritožnik utemeljuje pritožbo, je zato treba zavrniti.

Četrti pritožbeni razlog

74 Pritožnik s četrtim razlogom trdi, da je Splošno sodišče s tem, da je razsodilo, da izterjava neupravičeno izplačanih zneskov ni zastarala, napačno uporabilo pravo. Ta pritožbeni razlog ima štiri dele. Najprej je treba preučiti tretji del tega pritožbenega razloga, nato pa skupaj njegov prvi in drugi del.

Tretji del četrtega pritožbenega razloga

– Trditve strank

75 Pritožnik s tretjim delom četrtega pritožbenega razloga Splošnemu sodišču očita, da je kršilo načelo varstva legitimnih pričakovanj s tem, da je razsodilo, da pritožnik ni mogel pričakovati, da od njega ne bo zahtevano vračilo zneskov, ki so mu bili izplačani iz naslova nadomestila za parlamentarno pomoč, ker je med datumom izplačila teh zneskov in datumom sprejetja spornega sklepa preteklo veliko časa.

76 Parlament prereka trditve pritožnika.

– Presoja Sodišča

77 Opozoriti je treba, da je pravica do sklicevanja na načelo varstva legitimnih pričakovanj pogojena s tem, da so pristojni organi Unije zadevni osebi dali natančna, brezpogojna in skladna zagotovila, ki izhajajo iz pooblaščenih in zanesljivih virov (glej zlasti sodbi z dne 22. junija 2006, Belgija in Forum 187/Komisija, C-182/03 in C-217/03, EU:C:2006:416, točka 147, in z dne 7. aprila 2011, Grčija/Komisija, C-321/09 P, EU:C:2011:218, točka 45).

78 Glede tega je Splošno sodišče v točki 80 izpodbijane sodbe razsodilo, da pritožnik ni podal nobene trditve, na podlagi katere bi bilo mogoče sklepati, da je v okoliščinah obravnavane zadeve lahko legitimno pričakoval, da zadevnih zneskov ni mogoče izterjati. Poleg tega je Splošno sodišče navedlo, da je na podlagi elementov, s katerimi razpolaga in ki se nanašajo na potek postopka proti pritožniku, izključeno, da je ta lahko imel takšno pričakovanje, čeprav je od nastanka dejanskega stanja, ki je pripeljalo do sprejetja spornega sklepa, preteklo veliko časa.

79 Tako je treba ob upoštevanju sodne prakse, na katero je bilo opozorjeno v točki 77 te sodbe, šteti, da je Splošno sodišče pravilno razsodilo, da okoliščina, da je med datumom izplačila teh zneskov in datumom sprejetja spornega sklepa minilo veliko časa, brez kakršnega koli drugega upoštevnega elementa ne zadošča za to, da je pritožnik lahko legitimno pričakoval, da ne bo več zahtevano vračilo zadevnih zneskov.

80 Zato je treba šteti, da je Splošno sodišče pravilno zavrnilo očitek pritožnika v zvezi s kršitvijo načela varstva legitimnih pričakovanj.

81 Tretji del četrtega pritožbenega razloga zato ni utemeljen.

Prvi in drugi del četrtega pritožbenega razloga

– Trditve strank

82 Pritožnik s prvim delom četrtega pritožbenega razloga trdi, da je Splošno sodišče kršilo Uredbo št. 1605/2002 in Uredbo št. 478/2007 s tem, da je razsodilo, da zneski, ki se zahtevajo na podlagi spornega sklepa, niso zastarali, čeprav bi moralo priznati, da so zneski, ki so bili izplačani v letu 2001 in začetku leta 2002, zastarali leta 2007 na podlagi petletnega zastaralnega roka, določenega v Uredbi št. 1605/2002. Kar zadeva zneske, ki so bili izplačani v drugi polovici leta 2002 in do leta 2004, naj začetek veljavnosti Uredbe št. 478/2007, v kateri je pojasnjeno, da začne petletni zastaralni rok teči po poteku roka, ki se je dolžniku sporočil v spornem opominu, ne bi mogel povzročiti prekinitve zastaranja, ker v obravnavani zadevi Parlament v obdobju zastaranja, ki bi še moralo preteči, ni izdal nobenega opomina.

83 Pritožnik z drugim delom četrtega pritožbenega razloga trdi, da je Splošno sodišče s tem, da je zavrnilo njegovo utemeljitev, v skladu s katero sporni opomin, sprejet na podlagi Delegirane uredbe št. 1268/2012, ne more povzročiti, da začnejo znova teči zastaralni roki, ki so se iztekli leta 2009, kršilo načelo prepovedi retroaktivnosti.

84 Parlament prereka trditve pritožnika.

– Presoja Sodišča

85 Pritožnik s prvim in drugim delom četrtega pritožbenega razloga trdi, da je bil z ureditvijo Unije, ki je veljala v času izplačila spornih zneskov, določen petletni zastaralni rok za terjatve Unije do tretjih oseb in da je bilo pravilo o začetku teka tega roka, v skladu s katerim ta začne teči od datuma, ki je naveden v opominu, sprejeto šele med letom 2007.

86 Glede tega je treba navesti, da je Sodišče že pojasnilo, da se ni mogoče uspešno sklicevati samo na člen 73a Uredbe št. 1605/2002, s katerim je bil določen petletni zastaralni rok za terjatve Unije, brez njegovih izvedbenih določb, da bi se ugotovilo, da je terjatev Unije zastarala (glej sodbo z dne 13. novembra 2014, Nencini/Parlament, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, točki 43 in 44).

87 Tako ta člen 73a, ki ga je treba razlagati ob upoštevanju njegovih izvedbenih določb iz člena 85b Uredbe št. 2342/2002, določa petletni zastaralni rok, da lahko organi Unije izterjajo terjatve Unije do tretjih oseb, pri čemer ta rok začne teči po izteku roka, ki se je dolžniku sporočil v opominu (glej sodbo z dne 13. novembra 2014, Nencini/Parlament, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, točki 45 in 46).

88 Ta razlaga velja tudi za člen 81 Uredbe št. 966/2012 in člen 93 Delegirane uredbe št. 1268/2012, ki sta veljala ob sprejetju spornega sklepa, ker ti določbi v bistvu ustrezata členu 73a Uredbe št. 1605/2002 oziroma členu 85b Uredbe št. 2342/2002.

89 V nasprotju s tem, kar očitno meni pritožnik, s tema določbama ni določen nikakršen rok, v katerem je treba dolžniku vročiti opomin od dneva nastanka razloga za zadevno terjatev (glej v tem smislu sodbo z dne 13. novembra 2014, Nencini/Parlament, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, točka 47). Zato je Splošno sodišče pravilno ugotovilo, da terjatve, na katere se nanaša sporni sklep, niso zastarale in da s sprejetjem spornega sklepa ni bilo kršeno načelo prepovedi retroaktivnosti.

90 V teh okoliščinah je treba prvi in drugi del četrtega pritožbenega razloga zavrniti kot neutemeljena.

Četrti del četrtega pritožbenega razloga

– Trditve strank

91 Pritožnik s četrtim delom četrtega pritožbenega razloga Splošnemu sodišču očita nespoštovanje obsega načela razumnega roka, ker naj ne bi upoštevalo vseh okoliščin, ki so pomembne za zadevo. Pritožnik meni, da bi moralo Splošno sodišče glede na višino zadevnih zneskov, nezapletenost zadeve in zgledno ravnanje pritožnika priznati, da skoraj desetletno obdobje, ki je preteklo med koncem mandata pritožnika in tem, da je Parlament sprejel sporni sklep, ni razumno.

92 Parlament primarno meni, da Splošnemu sodišču v obravnavani zadevi ni bilo treba preizkusiti nespoštovanja razumnega roka, ker pritožnik tega nespoštovanja pred njim ni zatrjeval. Če pa bi bilo treba šteti, da je Splošno sodišče po uradni dolžnosti obravnavalo razlog v zvezi z nespoštovanjem razumnega roka, naj bi navedeno sodišče napačno uporabilo pravo, ker ta razlog ne spada v kategorijo razlogov, ki jih Splošno sodišče bodisi lahko obravnava po uradni dolžnosti bodisi to mora storiti. Vsekakor bi moralo Splošno sodišče pozvati stranki, naj se opredelita glede tega vprašanja. V teh okoliščinah Parlament Sodišču predlaga, naj obrazložitev v izpodbijani sodbi nadomesti s svojo.

93 Parlament podredno meni, da Splošnemu sodišču ni mogoče očitati nespoštovanja načela razumnega roka.

– Presoja Sodišča

94 Navesti je treba, da je Sodišče že razsodilo, da spoštovanja zastaralnega roka sodišče Unije ne more preverjati po uradni dolžnosti, ampak mora to vprašanje sprožiti zadevna stranka (sodba z dne 8. novembra 2012, Evropaïki Dynamiki/Komisija, C-469/11 P, EU:C:2012:705, točka 51 in navedena sodna praksa). V obravnavani zadevi ni sporno, da je pritožnik pred Splošnim sodiščem izrecno podal očitek, ki se je nanašal na zapoznelo ukrepanje Parlamenta v zvezi z ugotovitvijo svoje terjatve, s čimer naj bi bile kršene določbe uredb št. 1605/2002 in št. 2342/2002 o pravilih glede zastaranja, ki se uporabijo za terjatve Unije do tretjih oseb.

95 V tem okviru je Splošno sodišče, kot izhaja iz točke 89 te sodbe, pravilno razsodilo, da v nobeni določbi prava Unije ni določen rok, v katerem je treba dolžniku vročiti opomin, torej akt, s katerim se zadnjega obvesti o ugotovitvi terjatve institucije Unije.

96 Iz sodne prakse Sodišča pa izhaja, da v takšnih okoliščinah zahteva po pravni varnosti pomeni, da morajo institucije Unije svoje pristojnosti izvajati v razumnem roku (glej v tem smislu sodbe z dne 24. septembra 2002, Falck in Acciaierie di Bolzano/Komisija, C-74/00 P in C-75/00 P, EU:C:2002:524, točke od 139 do 141 in navedena sodna praksa; z dne 28. februarja 2013, Preveritev Arango Jaramillo in drugi/EIB, C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, točka 28, in z dne 13. novembra 2014 Nencini/Parlament, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, točki 47 in 48), kar je v točki 81 izpodbijane sodbe navedlo tudi Splošno sodišče.

97 Zato je Splošno sodišče ravnalo pravilno, ko se je v točkah od 81 do 87 izpodbijane sodbe – glede na to, da akti ki se uporabijo, ne vsebujejo določb v zvezi s tem, in glede na okoliščine obravnavane zadeve – o trditvah pritožnika, ki so se nanašale na prepozno ukrepanje Parlamenta v zvezi z ugotovitvijo terjatev do njega, izreklo tudi z vidika načela razumnega roka.

98 Posledično je treba zavrniti ugovore Parlamenta, ki so navedeni v točki 92 te sodbe, ne da bi se bilo treba izreči o njegovem predlogu za nadomestitev obrazložitve, in preizkusiti utemeljenost četrtega dela četrtega pritožbenega razloga, s katerim pritožnik Splošnemu sodišču očita, da ni spoštovalo obsega načela razumnega roka.

99 Glede tega je treba navesti, da se razumnost roka presoja na podlagi vseh okoliščin posamezne zadeve, zlasti glede na pomen spora za zadevno osebo, zapletenost zadeve, različne stopnje postopka, ki jih je izvedla institucija Unije, in ravnanje strank med postopkom (glej v tem smislu sodbe z dne 15. julija 2004, Španija/Komisija, C-501/00, EU:C:2004:438, točka 53; z dne 7. aprila 2011, Grčija/Komisija, C-321/09 P, EU:C:2011:218, točka 34, in z dne 28. februarja 2013, Preveritev Arango Jaramillo in drugi/EIB, C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, točka 28 in navedena sodna praksa).

100 Razumnosti roka namreč ni mogoče presojati s sklicevanjem na neko natančno zgornjo mejo, ki bi bila določena abstraktno (sodbi z dne 7. aprila 2011, Grčija/Komisija, C-321/09 P, EU:C:2011:218, točka 33, in z dne 28. februarja 2013, Preveritev Arango Jaramillo in drugi/EIB, C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, točki 29 in 30).

101 Kar zadeva specifičen okvir obravnavane zadeve, je Sodišče že pojasnilo, da je namen člena 73a Uredbe št. 1605/2002, ki v bistvu ustreza členu 81 Uredbe št. 966/2012, časovno omejiti možnost izterjave terjatev Unije do tretjih oseb zaradi spoštovanja načela dobrega finančnega poslovodenja, zaradi česar je v njem določen petletni rok, in da člen 85b Uredbe št. 2342/2002, ki ustreza členu 93(1) Delegirane uredbe št. 1268/2012, določa, da začne ta rok teči po izteku roka, ki se je dolžniku sporočil v opominu (glej v tem smislu sodbo z dne 13. novembra 2014 Nencini/Parlament, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, točka 45).

102 Ob upoštevanju tega člena 73a je bilo razsojeno, da glede na to, da v aktih, ki se uporabijo, ni določen rok, v katerem mora institucija Unije dolžniku vročiti opomin, je treba ta rok načeloma šteti za nerazumen, če do te vročitve pride po več kot petih letih od trenutka, ko je bila institucija običajno sposobna uveljavljati svojo terjatev (glej v tem smislu sodbo z dne 13. novembra 2014 Nencini/Parlament, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, točki 48 in 49).

103 V zvezi s tem je treba šteti, da je glede na člen 78(1) in (2) Uredbe št. 966/2012 ter člena 81 in 82 Delegirane uredbe št. 1268/2012 institucija Unije običajno sposobna uveljavljati terjatev od datuma, ko ta institucija razpolaga z dokazili, na podlagi katerih lahko dano terjatev opredeli kot nedvoumno, v fiksnem znesku in zapadlo, ali ko bi s takšnimi dokazili lahko razpolagala, če bi ravnala z zadostno skrbnostjo.

104 V tem okviru je treba pojasniti, da če med datumom, ko je institucija Unije običajno sposobna uveljavljati terjatev, in datumom vročitve opomina preteče več kot pet let, to ne more samodejno povzročiti kršitve načela razumnega roka. Ob upoštevanju sodne prakse, na katero je bilo opozorjeno v točki 99 te sodbe, je treba namreč preveriti še, ali je to trajanje mogoče pojasniti z okoliščinami zadeve.

105 Tako se Sodišče v točki 49 sodbe z dne 13. novembra 2014, Nencini/Parlament (C-447/13 P, EU:C:2014:2372), na petletno obdobje iz te točke ni sklicevalo kot na zgornjo mejo, onkraj katere bi bilo treba šteti, da je bila ne glede na okoliščine dane zadeve vročitev opomina institucije dolžniku izvedena v nerazumnem roku, ampak za namene potrditve domneve, ki je poleg tega izpodbojna, na katero je opozorjeno v točki 102 te sodbe.

106 Prav tako je mogoče, da z vročitvijo tega opomina prej kot v navedenem petletnem roku zahteve načela razumnega roka ne bi bile izpolnjene, če bi šlo za zadevo, ki ni zapletena, ki je za dolžnika pomembna ali v kateri institucija Unije ne bi ravnala skrbno, zlasti kar zadeva pridobitev dokazil, na podlagi katerih bi lahko terjatev opredelila kot nedvoumno, v fiksnem znesku in zapadlo. V tem primeru bi moral dolžnik dokazati, da ta rok, ki je krajši od petih let, ni razumen.

107 V obravnavani zadevi Parlament s spornim sklepom od pritožnika zahteva vračilo dodatnega zneska, ki mu je bil izplačan iz naslova nadomestil za parlamentarno pomoč in ki se prišteje k znesku, ki je bil zahtevan že v sklepu o vračilu, ki ga je sprejel generalni sekretar 4. marca 2009. Ta dodatna zahteva za vračilo je bila sprejeta potem, ko je OLAF 14. oktobra 2011 predložil poročilo, iz katerega je razvidno,

da nobeden od treh pomočnikov pritožnika ni opravljal nalog, ki so zajete s parlamentarno pomočjo. V teh okoliščinah je treba šteti, da je bil v obravnavani zadevi Parlament običajno sposoben uveljaviti terjatev v smislu, kot je pojasnjen v točki 103 te sodbe, ko je bilo predloženo to poročilo. Ker je Parlament sporni opomin izdal 5. julija 2013, roka, v katerem je bil ta vročen pritožniku, ni mogoče šteti za nerazumnega.

108 Zato je v skladu s sodo prakso, na katero je bilo opozorjeno v točki 99 te sodbe, Splošno sodišče lahko razsodilo, ne da bi s tem napačno uporabilo pravo, da je Parlament ob sprejetju spornega sklepa in spornega opomina glede na okoliščine zadeve, zlasti tiste v zvezi z ravnanjem in skrbnostjo institucije Unije pri vodenju postopka, ki se je končal s sprejetjem tega sklepa in tega opomina, izpolnil obveznosti, ki jih ima na podlagi načela razumnega roka.

109 Glede na navedeno četrti del četrtega razloga, ki ga pritožnik navaja v utemeljitev pritožbe, ni utemeljen.

110 Četrti pritožbeni razlog je zato treba v celoti zavrniti.

Peti pritožbeni razlog

111 Pritožnik s petim razlogom Splošnemu sodišču očita, da je zavrnilo njegov predlog za razglasitev ničnosti spornega opomina, čeprav bi moralo priznati, da so zneski, ki se zahtevajo s spornim sklepom, zastarali in zato ta opomin razglasiti za ničen.

112 Parlament meni, da se s trditvami, ki jih navaja pritožnik v okviru tega pritožbenega razloga, zgolj ponavljajo trditve, ki so bile podane pred Splošnim sodiščem. Vsekakor naj bi jih bilo treba zavrniti, ker naj bi pritožnik napačno trdil, da je izterjava zneskov iz spornega sklepa zastarala.

113 V zvezi s petim pritožbenim razlogom zadošča navesti, da je treba zaradi zavrnitve četrtega pritožbenega razloga, ki se nanaša na nespoštovanje pravil o zastaranju in načela razumnega roka, in iz istih razlogov zavrniti tudi peti pritožbeni razlog.

114 Ker nobenemu od pritožbenih razlogov ni mogoče pritrditi, je treba pritožbo v celoti zavrniti.

Stroški

115 Člen 184(2) Poslovnika Sodišča določa, da če pritožba ni utemeljena, o stroških odloči Sodišče.

116 V skladu s členom 138(1) tega poslovnika, ki se v pritožbenem postopku uporablja na podlagi njegovega člena 184(1), se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki.

117 Ker pritožnik s svojimi predlogi ni uspel in ker je Parlament predlagal, naj se mu naloži plačilo stroškov, se mu naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

1. Pritožba se zavrne.

2. Jean-Charlesu Marchianiju se naloži plačilo stroškov.

Podpisi